

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА БУДІВНИЦТВА ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова навчальна дисципліна)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Розробник: Тетяна ЯПРИНЕЦЬ, доцент кафедри будівництва та професійної освіти, к.пед.н., доцент

Полтава 2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Академічна доброчесність та етика наукових досліджень
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра будівництва та професійної освіти
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Тетяна ЯПРИНЕЦЬ , – к. пед. н., доцент Контакти: ауд. 369, навчальний корпус № 3 E-mail: tetiana.yaprynets@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	відсутні

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти із цінностями й нормами дотримання політики академічної доброчесності та етики наукового дослідження, формування компетентностей, необхідних для засвоєння принципів академічної культури та етики наукового пошуку; забезпечення їх відповідним інструментарієм, оволодіння та оперування яким є необхідним для успішної навчальної та наукової діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти основних положень чинних нормативно-правових документів щодо академічної доброчесності та етики наукових досліджень; оволодіння ними теоретичними засадами та методологією наукового пошуку з дотриманням правил наукової етики; формування вмінь щодо запобігання проявів академічної недоброчесності та ведення наукового діалогу на засадах толерантності і доброчесності.

Компетентності:

1. Формування основ академічної доброчесності як складової академічної культури, творчої роботи з джерелами, недопустимість плагіату.
2. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу наукової і професійної інформації з різних джерел відповідно до норм та правил етики.
3. Здатність працювати автономно, з дотриманням норм академічної доброчесності, наукової етики та авторського права.

Результати навчання:

1. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема, дотримання наукової етики, академічної доброчесності та захисту прав інтелектуальної власності.
2. Оволодіння умінням виявляти, аналізувати та розв'язувати конкретні проблеми етичного характеру, що виникають під час наукового дослідження.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.
Тема 1: Світовий досвід формування норм академічної доброчесності та етики наукового дослідження.	14	2	2	10
Тема 2: Сутність, базові норми та правові засади академічної доброчесності.	12	2	2	8
Тема 3: Види порушень академічної доброчесності та академічна відповідальність.	14	2	2	10
Тема 4: Етика наукових досліджень.	18	2	4	12
Тема 5: Етико-правове регулювання наукової діяльності.	18	2	4	12
Тема 6: Принципи наукової доброчесності при проведенні наукових досліджень.	18	2	4	12
Тема 7: Етичні проблеми наукового дослідження.	26	4	6	16
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання практичних завдань	виконання завдань самостійної роботи	
РН 1	20	15	15	50
РН 2	20	15	15	50
Разом	40	30	30	100

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання практичних завдань	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1: Світовий досвід формування норм академічної доброчесності та етики наукового дослідження.	5	-	5	10
Тема 2: Сутність, базові норми та правові засади академічної доброчесності.	5	5	-	10
Тема 3: Види порушень академічної доброчесності та академічна відповідальність.	5	5	5	15
Тема 4: Етика наукових досліджень.	5	5	5	15
Тема 5: Етико-правове регулювання наукової діяльності.	5	5	5	15
Тема 6: Принципи наукової доброчесності при проведенні наукових досліджень.	5	5	5	15
Тема 7: Етичні проблеми наукового дослідження.	10	5	5	20

Трудомісткість:

загальна кількість годин – 120,
кількість кредитів – 4,
форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітнім компонентом. Роботи, які здаються із порушенням

термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливо максимальної кількості балів за вид діяльності).

У процесі навчання здобувачі вищої освіти мають дотримуватися принципів академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Співпраця здобувача вищої освіти із іншими учасниками освітнього процесу має базуватися на принципах поваги, партнерства, взаємодопомоги, відповідальності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету. Здобувач має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу чи змісту практичних завдань протягом робочого часу під час консультацій.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Організаційні моменти такого навчання регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (із документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ; Таксон, 2016. 234 с.
3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://saiup.org.ua/resursy/3459-2/>
4. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. / за ред. Н. В. Стукало. Дніпропетровськ : ДНУ імені Олеся Гончара, 2013. 44 с.

5. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.

6. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 124 с.

Допоміжні

1. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). URL: <https://saiup.org.ua/>

2. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua>

3. Що таке академічна доброчесність? Он-лайн курс https://www.youtube.com/watch?v=_GUg6ED2z2

4. Переклад Європейської хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників URL: <http://h2020.com.ua/wp-content/uploads/2015/11/Book.pdf>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Закон України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

3. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>

4. Етичний кодекс ученого України zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text.